נתן לו הלבע דמי למרו · נתן לו לבע זה דמי למר לבן כתחלה אם ירלה דסבירא ליה לר"מ כל המשנה מדעת בעליו נקרא גזלן וקנאו בשיטו [ברמתא] בבבא קמא בהגזל עליס] ונטל המר לעצמו אע"פ שהוא מעולה עכשיו בדמים: ר' יהודה אומר · א"כ נמלא זה משתכר בשיטיו אלא ידו על התחתונה: ואם השבח שהבית תאמר יהר על היציאה· שהוציא הלבע נתן לו בעל האמר את היציאה סמנים ועלים ושכר פעולה כשכיר יום ולא שכר שלם כמו שהתנה עמו ואם היציאה יתירה על השבח נותן לו את השבח: אחדרינהו רב יוסף לאפיה: בשלמא הלכה כרבי יהושע בן קרחה איצטריך ס"ד אמינא *יחיד ורבים הלכה כרבים קא משמע לן הלכה כיחיד אלא הלכה כרבי יהודה למה לי פשיטא *דמחלוקת ואחר כך סתם-הלכתא כסתם-מחלוקת בבבא קמא וסתם בבבא מציעא: *דתנן כל המשנה ידו על התחתונה וכל החוזר בו ידו על התחתונה ורב הונא משום דאין סדר למשנה ראיכא למימר סתם תנא ברישא ואחר כך מחלוקת, אי הכי כל מחלוקת ואחר כך סתם לימא אין סדר למשנה: ורב הונא כי לא אמרינן אין סדר בהדא מסכת, בתרא מסכתי אמרינן ורב יוסף כולה נזיקין חדא מסכת היא ואי בעית אימא משום דקתני לה גבי הלכתא פסיקתא כל המשנה ידו על התחתונה וכל החוזר בו ידו על התחתונה ת"ר *לא יאמר אדם לחבירו הנראה שתעמוד עמי לערב רבי יהושע בן קרחה אומר: אומר אדם לחבירו הנראה שתעמוד עמי לערב אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן הלכתא כרבי יהושע בן קרחה ת"ר *הנשאל לחכם וטימא לא ישאל לחכם ויטהר, לחכם ואסר לא ישאל לחכם ויתיר. היו שנים אחד מטמא ואחד מטהר אחד אוסר ואחד מתיר, אם היה אחד מהם גדול מחבירו בחכמה ובמנין הלך אחריו ואם לאו הלך אחר המחמיר רבי יהושע בן קרחה אומר *בשל תורה הלך אחר המחמיר בשל סופרים הלך אחר המיקל א"ר יוסף הלכתא כרבי יהושע בן קרחה *ת"ר וכולן שחזרו בהן אין מקבלין אותן עולמית דברי ר"מ, ר' אומר חזרו בהן במטמוניות אין מקבלין אותן, א"ל עשו דבריהם במטמוניות מקבלין אותן בפרהסיא

רבי מחיר אומר נותן לו דמי למרו · תימה קשיא דר"מ אחר"מ והגזול [קמא] (נ"ק.ע.ש) תכן אמר ר"מ הגזול פרה מעוברת וילדה רחל טפונה וגזזה משלם אותה ואת גיזותיה ואת וולדותיה אלמא קסבר שיטו לא קני וי"ל דשאני התם דקנסא הוא דקא קנים רבי מחיר כדפירש התם משום דעבד איסורא וכן בהגזלן (גיטין נב:) דהמטמא והמדמע ומנסך קנים ר"מ שוגג אלמא מזיד דמזיקו בידים אבל הכא לא שייך לקנסו דלמוכחא של בעלים נתכוין וכסבור הוא שזה לעשות כן וא"ת אכתי קשיא דר' יהודה אדרבי יהודה התם א"ר יהודה גזילה מוחזקת בעיניה אלמא שיטו קני וכאן אכתי ידו על התחתונה אלמא שיטו לא קני ואומר ר"ת דהתם נתכוין הוא לקנות אבל הכא שוגג היה ולא נתכוין לקנות:

פשיטא דמחלוקת ואחר כך סתם· תימה למה לן למיפשט משום סתם בלאו הכי פסקינן פרק מי שהוציאוהו (עירובין דף מו:) ר"מ ורבי יהודה הלכה כרבי יהודה ואי משום דאיכא אמוראי התם דפליגי ולית להו הך כללא לגבי הלכה כסתם משנה נמי פליגי אמוראי ואפילו במחלוקת ואחר כך סתם נמי איכא מאן דפליג לקמן בסוף פרקין (דף כא·) גבי שכירות בתים דפליגי ר"מ ור' יוסי ופסיק רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבי יוסי אע"ג דבתר הכי סתם בר"מ לכך נראה לפרש דלאו מכח סתם בעי למיפשט דליהוי הלכה כסתם אלא הכי פריך מחלוקת ואח"כ סתם הוא ואפילו למאן דליה הלכה כסתם מ"מ תשיב כרבים לגבי יחיד: ה"ג **משום** דקתני לה כי הלכתא פסיקתא · כלומר דקתני כל המשנה הוא לשון הלכה פסוקה ולא נרסינן גבי כמו שפירש הקונטרס דהא איכא מאן דאמר סתם דאין הלכה כהתיא דכל החוזר בו כו·): **הנראה** שתעמוד עמי לערב · פי' ר"י הנראה בעיניך שתוכל לעמוד עמי לערב:

הנשאל לחכם וטימא לא ישאל לחכם ויטהר · ואע"ת וכי לא ישאל לכל החכמים ויודעו זה עם זה אולי שיבוהו מדבריו וי"ל דאינו אסור אלא לא יודיע לו כבר שאלתי לפלוני ואסר לי אבלאם אומר לו כבר שאלתי פלוני חכם מותר אבל ודאי החכם יזהר שלא יתיר כדאמרי' בפרק כל היד (גלה דף כ:ושם ד"ה אגמריה) חכם שאסר אין חבירו רשאי להתיר אא"כ יוכל להחזירו כגון שטעה בדבר משנה או אפילו בשיקול הדעת וסוגיא כאידך דבהא אמרינן בפ"ק דסנהדרין (דף ו·) דמה שעשה עשוי ויש"ל מביאו אם נשאל ונתן ביד ודוקא אסר אין חבירו רשאי להתיר אבל אם התיר חבירו רשאי לאסור והא דאמרי' בירושלמי בפ' ר"א דמילה ר' שמעון ברא ורבי אמי אסר איקפד רבי שמעון ולא כן תני הנשאל לחכם ואתיר לא ישאל לחכם שמא יאסור אלמא משמע דהתיר אין חבירו רשאי לאסור ה"פ התם אמאי איקפד רבי שמעון ולא כן תני כלומר והלא אינו שני בשום מקום הנשאל לחכם כו' דלא אסרו חכמים אלא להתיר אחר אוסר ומסיק אמר רב יודן להפך היה שאל לר' אמי אסר לר' שמעון וברא ואיקפד רבי אמי כהדא דתני נשאל לחכם ואסר לא ישאל לחכם אחר שמא יתיר והא דאמרינן פרק אלו מרפות (חולין ל' מפ·) גבי מחאה דאשתכח בסימפונא רבה דבבדא הוא מר בריה דרב אידי טריף רב אחא בר מניומי מכשר התם שניהם היו בבית המולש כשנשאלה השאלה ג): **בשל** תורה הלך אחר המחמיר · רש"י היה פוסק בכל איכא דאמרי שבתלמוד בשל תורה הלך אחר המחמיר בשל סופרים הלך אחר האחרון וריב"ל פי' דכל איכא דאמרי לגבי לשון ראשון כמפל לעיקר והלכה כלישנא קמא ור"ת פירש בדאורייתא דאמרינן בדרבנן לקולא כרבי יהושע בן קרחה הכהא ורבינו שמשון היה מפרש דבכל מקום שיש להתברר כאחד מיניהם משיטת התלמוד בתריה אזלינן: **וכולן** שחזרו בהן · פ"ה חגזלנים ועמי הארץ קאי וקשיא וכי עם הארץ לא יוכל לעשות עוד תשובה ועוד דלשון עולמית משמע שכבר קבלו אותם פעם אחרת ועוד קשה דבבכורות בפ' עד כמה (דף נ:) תניא עם הארץ שקיבל עליו דברי חברות ונחשד לדבר אחד נחשד לכל התורה כולה דברי ר"מ משמע הא לא נחשד מקבלין לכך נראה לפרש לעמי הארץ החשודין על המעשרות ובציעות וכבר קבלו עליהן דברי חברות ועתה חזרו לסורן ונחלקו אם יקבלום עוד ובמסכת דמאי (פ"ב משנה ג) מתניתא בהדי ההיא ועם הארץ שקבל עליו דברי חברות והכי פירושו וכולן שקבלו עליהן דברי חברות וחזרו לסורן אין מקבלין אותן עולמית דברי ר"מ וחכ"א חזרו בהן במטמוניות פי' שחזרו לסורן בסתר ובפרהסיא עהגין דברי חברות אין מקבלין אותן לפי שהם גוזלים דעת הבריות אבל אם חזרו לסורן בפרהסיא שאינם גוזלים דעת הבריות אז מקבלין אותן דודאי אם יעשו תשובה יקיימוה איכא דאמרי עשו דבריהם במטמוניות פירוש אם שכבר עשו בדברי חברות אף במטמוניות מקבלין אותן כי מאחר שנתחמטו כ"כ בתשובה שאף בלעגה החזיקו בה אין להניחן אם חזרו ונכשלו אבל אם שכבר לא עשו דברי חברות אלא בפרהסיא אין מקבלין אותן כי אמת בסתר היו עושין עבירות והיו מטעין הבריות ·

בפרהסיא

[פוסה יא.]

[גרסות פ. ומ"ר]

[יבמות מב:]

*ר"מ עוי· הסוגיא מאלא דמ"ר בגלוי בגלוי הרשא· דמאחר ד"ר הוא ריה בוכן לאלגיס אל פרסיכא

*ואיכא גאות הקדמונים בל דאמרינן ובל סימן הקדמה ד"ל פיל בוכן לאלגיס ואמר לקבר תא...

שבת קי:

מולין מד: כתב כ: ע"ש [גרסות סג:] [בסעדיו"ש]

[גרסות מה. [תוספ' דדמאי פ"ב]

[לשון ישע"ן]

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה הלכה כרבי יהושע בן קרחה דברי:

ה) [וע"ע תוס' ב"ק קכ· ד"ה גבי ותוס' ב"מ עז: ד"ה רב ותוס' מנחות קו· ד"ה זכר] ב) [וע"ע תוס' מולין מד: סד"ה סיכי]

יש א מיי' פ"ו מהל' סכירות הל' ד סמג עשין סט טוש"ע ח"מ סי' שו סעיף ג:

כ ב מיי' שם הל' ד וסמג שם טוש"ע שם וסי' שלג סעיף ס בהגה"ה:

כא ג מיי' שם פ"ע הלכה ד ופ"מ מהל' מכירה הל' ב ד סמג שם וסי' סט טוש"ע ח"מ סי' שלג סעיף ד וסי' קל סעיף י וסעיף יא:

כב ד מיי' פכ"ד מהל' שכנים הלכה ד סמג נתוין סח טוש"ע ח"מ סי' שז סעיף ז:

כג ה מיי' פ"ח מהל' ממכרים הל' ס סמג עשין קיח ולאוין קיז:

רבינו חננאל

ר' יהודה אומר אם השבח יתר על ההוצאה נותן לו ההוצאה כו' ואע"ג דתנן סתמא בבבא מציעא כל המשנה ידו על התחתונה סבר דלמא אין סדר למשנה ותנא כל המשנה תנא ברישא ואחר ושנאה במחלוקת ר' מאיר ור' יהודה כמו שמפורש בבבא קמא בהגזל וקיימא לן סתם ואחר כך מחלוקת אין הלכה כסתם לפיכך הוצרך לומר בפירוש הל' כר' יהודה · ורב יוסף אמר לא צריך · כי אמרינן אין סדר למשנה בחדא מסכתא אבל בחדא מסכתא על הסדר היא שנויה· המוקדם מוקדם והמאוחר מאוחר ותלתא בבי הדא מסכתא היא וכבר פירשנה בהגזל בעיקר מקומו: ת"ר לא יאמר אדם לחבירו הנראה שתעמוד עמי לערב · ר' יהושע בן קרחה אומר אומר אדם לחבירו הנראה שתעמוד עמי לערב · אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן בן לוי הלכה כר' יהושע בן קרחה: ת"ר הנשאל לחכם וטימא לו לא ישאל לחכם אחר ויטהר לו וכן שאל לחכם ואסר לו לא ישאל לחכם אחר ויתיר · היו שנים אחד אוסר ואחר מתיר · אחד מטהר ואחד ממא · אם היה אחד מהם גדול מחבירו בחכמה ובמנין הלך אחריו· ואם היו שניהם שוין הלך אחר המחמיר· ר' יהושע בן קרחה אומר בשל תורה הלך אחר המחמיר בשל סופרים הלך אחר המיקל· אמר רב יוסף הלכה כר' יהושע בן קרחה · ת"ר כל הפושעים שחזרו אין מקבלים אותם עולמית· דברי ר' מאיר ר' יהודה אומר חזרו במטמוניות פי' בסתר אין מקבלין אותם · חזרו בפרהסיא מקבלין אותם · איכא דאמרי ר' יהודה אומר עשו עבירות בסתר כלומר פשיעתם בסתר היתה מקבלין אותם

נוטאן/מבנה (המשך)

עוד פסק הלכה על ר' בן קרחה 1. ביבוס על הכנה מעבר לאמונה 2. שאלת פסק הלכה מעני ראנים 3. קבלת נאמנות בחבר